

0715944

GENRE DRAMA DALAM TEKS SASTERA:
KAJIAN KANDUNGAN NILAI

MOHD. YAZID BIN HAJI KASIM

TESIS DISERAHKAN UNTUK MEMENUHI
KEPERLUAN BAGI
IJAZAH DOKTOR FALSAFAH

AKADEMI PENGAJIAN MELAYU
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR

APRIL 2005

Perpustakaan Universiti Malaya

A512525207

UNIVERSITI MALAYA

PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN

Nama Calon: Mohd. Yazid Bin Kafim ..(No. K/P / Pasport 590513-04-5343)

No. Pendaftaran: JHTS00003.

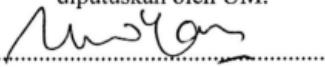
Nama Ijazah: Ijazah Doktor Falsafah

Tajuk Kertas Projek/Laporan Penyelidikan/Disertasi/Tesis ("Hasil Kerja ini"):
Genre drama dalam Teks Sastera : Kajian Kandungan
Nilai

Bidang Penyelidikan: Sastera Drama

Saya dengan sesungguhnya dan sebenarnya mengaku bahawa:

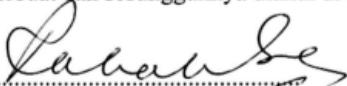
- (1) Saya adalah satu-satunya pengarang/penulis Hasil Kerja ini;
- (2) Hasil Kerja ini adalah asli;
- (3) Apa-apa urusan berkaitan dengan hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan apa-apa petikan, ebstrak, rujukan ataupengeluaran semula daripada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dengan sejelasnya dan secukupnya dinyatakan dan satu pengiktirafan tajuk hasil kerja tersebut dan pengarang/penulisnya telah dilakukan di dalam Hasil Kerja ini;
- (4) Saya tidak mempunyai pengetahuan sebenar atau patut semunasabunya tahu bahawa penghasilan Hasil Kerja ini melanggar suatu hakcipta hasil kerja yang lain;
- (5) Pemunya hak cipta Hasil Kerja ini adalah Universiti Malaya ("UM") dan apa-apa pengeluaran semula dalam apa jua bentuk atau dengan apa jua cara mekanikal atau sebaliknya adalah dilarang tanpa terlebih dahulu mendapat kebenaran bertulis dari UM;
- (6) Saya sedar sepenuhnya sekiranya dalam masa penghasilan Hasil Kerja ini saya telah melanggar suatu hak cipta hasil kerja yang lain, saya boleh dikenakan tindakan undang-undag atau apa-apa tindakan lain yang diputuskan oleh UM.

Tandatangan Calon

26/4/2005 .

Tarikh

Diperbuat dan sesungguhnya diakui di hadapan,

Tandatangan Saksi

3 - 5 - 2005

Tarikh

Nama: PROFESOR DATIN DR. RAHMAM HAJI BUJANG

Jawatan:

Ketua

Jabatan Kesenian Melayu
Akademi Pengajian Melayu
Universiti Malaya
50603 Kuala Lumpur

GENRE DRAMA DALAM TEKS SASTERA: KAJIAN KANDUNGAN NILAI

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk menentukan kandungan nilai yang terdapat dalam teks drama Komponen Kesusastraan Melayu yang digunakan oleh pelajar sekolah menengah di Malaysia. Penegasan terhadap nilai sebagai unsur yang penting dalam mencapai hasrat dan matlamat Falsafah Pendidikan Kebangsaan telah dinyatakan dengan jelas dalam kurikulum. Sejumlah 15 buah teks drama dari Tingkatan 1 hingga Tingkatan 5 telah dikaji. Kajian yang berbentuk deskriptif ini menggunakan kaedah analisis kandungan bagi tujuan pengumpulan data. Berdasarkan kajian yang telah dijalankan, nilai-nilai yang dikenal pasti dalam teks drama dikelompokkan kepada lima jenis yang utama, iaitu: 1) nilai ketuhanan, 2) nilai peribadi, 3) nilai kekeluargaan, 4) nilai kemasyarakatan, dan 5) nilai kewarganegaraan.

Aspek kajian yang diberi tumpuan ialah deskripsi konsep dan sistem setiap jenis nilai, gambaran taburan penampilan nilai dan sejauh manakah nilai-nilai yang terdapat dalam teks drama dapat memenuhi hasrat dan matlamat Falsafah Pendidikan Kebangsaan. Data dianalisis menggunakan peratus dan kekerapan. Hasil kajian menunjukkan nilai peribadi mempunyai kekerapan yang paling tinggi, diikuti oleh nilai kewarganegaraan, nilai ketuhanan, nilai kemasyarakatan, dan nilai keluarga. Kajian mendapati teks drama yang digunakan dapat berperanan sebagai sumber pengajaran dan pembelajaran dalam usaha untuk menerapkan nilai-nilai murni di kalangan pelajar serta nilai-nilai yang dikenal pasti adalah selaras dengan hasrat dan matlamat Falsafah

Pendidikan Kebangsaan. Adalah tidak munasabah untuk menetapkan suatu senarai nilai spesifik yang perlu ada dalam sesebuah teks drama sebelum ianya terpilih untuk dimuatkan sebagai teks Komponen Kesusasteraan Melayu. Namun demikian, taburan kekerapan yang tidak seimbang antara jenis nilai dan tidak ada kesinambungan dalam taburan penampilan nilai antara tingkatan persekolahan boleh menjelaskan usaha-usaha untuk menerapkan nilai-nilai kepada pelajar. Kajian ini dapat dijadikan sebagai panduan dalam pemilihan teks untuk Komponen Kesusasteraan Melayu pada masa akan datang.

DRAMA GENRE IN LITERATURE TEXT: AN ANALYSIS OF CONTENT VALUES

ABSTRACT

The purpose of this study is to investigate the values found in the drama texts of Malay Literature Component used in secondary schools in Malaysia. It has been emphasized that values are important elements in achieving the aims of the National Education Philosophy which are clearly stated in the curriculum. A total of 15 drama texts from Form 1 to Form 5 were analysed. This descriptive research employed the content analysis approach to gather data. Based on the examination of values found in the texts being studied, five main types of value clusters were identified. The clusters were 1) theism values, 2) personal values, 3) family values, 4) societal values, and 5) citizenship values.

Based on the emerging clusters, the study focused on the description of each value concept and system, distribution of values, and to what extent were the values found in the drama text in harmony with the aims of the National Education Philosophy. Data were analysed by using frequencies and percentages. Findings showed that personal values had the highest frequencies, followed by citizenship values, theism values, societal values, and family values. The findings revealed that the drama text used in secondary schools can be a source in promoting positive values among the students and the values identified are in accordance with the aims of the National Education Philosophy. Is is not reasonable to determine a list of specific values a drama text should have before it can be chosen to be included in the Malay Literature

Component. Nevertheless, the uneven distribution of different types of values in terms of frequencies and continuity among the different levels of classes could deter the effort in promoting positive values among the students. The findings of this study will serve as a guide for future selection of Malay Literature text use in secondary schools.

PENGHARGAAN

Syukur kepada Allah S.W.T., dengan izin-Nya kajian ini dapat disempurnakan.

Saya mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan terima kasih kepada Profesor Datin Dr. Rahmah Haji Bujang selaku penyelia kajian ini di atas pandangan, bimbingan dan tunjuk ajar yang diberikan sehingga kajian ini dapat disiapkan.

Ucapan terima kasih juga diucapkan kepada En. Muhammad Abd. Ghani, Tuan Haji Sallehuddin Aman dan Tuan Haji Zainudin Abd. Jalil dari Maktab Perguruan Perempuan Melayu, Melaka kerana membantu dalam proses pengumpulan data kajian.

Buat ayah yang sentiasa mendoakan kejayaan, isteri di atas kesabaran dan galakan yang diberikan serta anak-anak yang menjadai sumber inspirasi untuk saya menyiapkan kajian ini, semoga Allah sentiasa memberkati kalian.

DAFTAR KANDUNGAN

Kandungan	Muka Surat
Abstrak / <i>Abstract</i>	ii-v
Penghargaan	vi
Daftar Kandungan	vii-x
Senarai Jadual	xi

BAB 1 PENDAHULUAN

1.0	Pengenalan	1
1.1	Pernyataan Masalah	4
1.2	Objektif Kajian	11
1.3	Soalan Kajian	12
1.4	Kepentingan Kajian	12
1.5	Batasan Kajian	14
1.6	Kaedah Kajian	17
1.7	Prosedur Kajian	19
1.8	Kebolehpercayaan Kajian	21
1.9	Kesahan Kajian	23
1.10	Kerangka Teori Kajian	24
1.11	Rumusan	45

BAB 2 TINJAUAN LITERATUR

2.0	Pengenalan	46
2.1	Konsep Nilai	46
2.2	Kesusasteraan dan Nilai	55
2.3	Ulasan Kajian yang Lepas	65

BAB 3 ULASAN TERHADAP TEKS KAJIAN

3.0	Pengenalan	74
3.1	Teks Drama Tingkatan 1	
3.1.1	Baju Emas Sang Maharaja	75
3.1.2	Bila Retak Kota Melaka	78
3.1.3	Jerat	82

3.2	Teks Drama Tingkatan 2	
3.2.1	Penunggu Pusaka	85
3.2.2	Angin	89
3.2.3	Buyung	92
3.3	Teks Drama Tingkatan 3	
3.3.1	Asar Belum Berakhir	95
3.3.2	Adik Berjasa	99
3.3.3	Jalan Sempit	104
3.4	Teks Drama Tingkatan 4	
3.4.1	Serunai Malam	107
3.4.2	Titik-titik Perjuangan	112
3.4.3	Seri Nara	116
3.5	Teks Drama Tingkatan 5	
3.5.1	Jangan Bunuh Rama-rama	121
3.5.2	Puteri Li Po	126
3.5.3	Kerusi	131

BAB 4

NILAI KETUHANAN

4.0	Pengenalan	136
4.1	Definisi Tuhan	136
4.2	Sistem Nilai Ketuhanan	139
4.3	Keputusan Kajian	150
4.3.1	Beriman Kepada Tauhid <i>Rububiyyah</i>	152
4.3.2	Beriman Kepada Tauhid <i>Uluiyyah</i>	155
4.4	Analisis Data	172
4.5	Kesimpulan	173

BAB 5

NILAI PERIBADI

5.1	Definisi Peribadi	175
5.2	Sistem Nilai Peribadi	178
5.3	Keputusan Kajian	195
5.3.1	Baik Hati	198
5.3.2	Berdikari	207
5.3.3	Hemah Tinggi	210
5.3.4	Keberanian	215
5.3.5	Keadilan	219
5.3.6	Kejujuran	224
5.3.7	Penghargaan	229
5.3.8	Kebijaksanaan	231
5.3.9	Amanah	235
5.3.10	Mementingkan Ilmu	239
5.3.11	Kerajinan	245

5.3.12	Kasih Sayang	247
5.3.13	Keinsafan	250
5.3.14	Kesabaran	253
5.3.15	Berhati-hati	255
5.3.16	Berjimat	257
5.4	Analisis Data	258
5.5	Kesimpulan	260

BAB 6

NILAI KEKELUARGAAN

6.1	Definisi Keluarga	262
6.2	Sistem Nilai Kekeluargaan	265
6.3	Keputusan Kajian	282
6.3.1	Mengasihi Keluarga	283
6.3.2	Bertanggungjawab Terhadap Keluarga	286
6.3.3	Menghargai Anggota Keluarga	291
6.3.4	Berbaik-baik Sesama Keluarga	293
6.4	Analisis Data	295
6.5	Kesimpulan	296

BAB 7

NILAI KEMASYARAKATAN

7.1	Definisi Masyarakat	298
7.2	Sistem Nilai Kemasyarakatan	302
7.3	Keputusan Kajian	318
7.3.1	Saling Menghormati	319
7.3.2	Mematuhi Adat	323
7.3.3	Persepakatan	326
7.3.4	Tolong-menolong	328
7.3.5	Beramah-tamah	330
7.3.6	Prihatin Terhadap Alam Sekitar	333
7.3.7	Keadilan Sosial	335
7.4	Analisis Data	337
7.5	Kesimpulan	338

BAB 8**NILAI KEWARGANEGARAAN**

8.1	Definisi Kewarganegaraan	340
8.2	Sistem Nilai Kewarganegaraan	344
8.3	Keputusan Kajian	361
8.3.1	Semangat Nasionalisme	362
8.3.2	Semangat Patriotisme	368
8.3.3	Semangat Kerjasama	373
8.3.4	Cintakan Keamanan	376
8.3.5	Mementingkan Perpaduan	378
8.3.6	Mematuhi Undang-undang	381
8.4	Analisis Data	383
8.5	Kesimpulan	385

BAB 9**RUMUSAN DAN KESIMPULAN**

9.0	Pengenalan	387
9.1	Rumusan	387
9.2	Kesimpulan	393

BIBLIOGRAFI

396

LAMPIRAN A

425

LAMPIRAN B

431

LAMPIRAN C

437

SENARAI JADUAL

No. Jadual	Tajuk	Muka Surat
4.1	Senarai Kategori Nilai Ketuhanan	151
4.2	Taburan Kekerapan dan Peratus Penampilan Nilai Ketuhanan Mengikut Kategori dan Tingkatan Persekolahan.	172
5.1	Senarai Kategori Nilai Peribadi.	196
5.2	Taburan Kekerapan dan Peratus Penampilan Nilai Peribadi Mengikut Kategori dan Tingkatan Persekolahan.	259
6.1	Senarai Kategori Nilai Kekeluargaan.	283
6.2	Taburan Kekerapan dan Peratus Penampilan Nilai Kekeluargaan Mengikut Kategori dan Tingkatan Persekolahan.	295
7.1	Senarai Kategori Nilai Kemasyarakatan.	319
7.2	Taburan Kekerapan dan Peratus Penampilan Nilai Kemasyarakatan Mengikut Kategori dan Tingkatan Persekolahan.	337
8.1	Senarai Kategori Nilai Kewarganegaraan.	362
8.2	Taburan Kekerapan dan Peratus Penampilan Nilai Kewarganegaraan Mengikut Kategori dan Tingkatan Persekolahan	384